Ч. 186 Пятниця 20 серпня (1 вересня) 1893. Рôкъ III.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Редакція и Адміністрація улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лишь франкованî.

Рекламаціи неопечатанî вôльнî вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

Передплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Важна змѣна въ Баваріи.

Ще добре всѣмъ намъ лежить въ памяти траґiчна смерть баварского короля Людвика II. дня 13 червня 1886 р. Максимиліянъ II. умираючи лишивъ двохъ сынôвъ Людвика и Оттона, котрî мали по нѣмъ засѣсти на престолѣ баварскôмъ и управляти державою. Судьба однакожь призначила инакше. Вправдѣ по єго смерти засѣвъ бувъ на престолѣ сынъ єго Людвикъ, але пановане єго було того рода, що мало не довело цѣлу державу до руины. Здавало ся зъ разу, що на престолѣ засѣвъ чоловѣкъ въ повнôй силѣ свого розуму и волѣ; всѣлякî хоробливî выбрики єго фантазіѣ уважано зъ разу лишь за звычайну пристрасть. Король — казали — любує ся лишь въ штукахъ красныхъ и зъ вôдси у него та охота ставити пречуднî палаты та украшати ихъ такъ, якъ то хиба найбуйнѣйша байка може придумати. Показало ся опôсля, що та єго пристрасть була лишь объявомъ недуги, котра зъ лѣтами ставала чимъ разъ сильнѣйша. Коли наконецъ король наробивъ такъ великихъ довгôвъ, що вже и держава не могла ихъ выдержати, коли стали проявляти ся и другî ознаки божевôльности у короля, котрого молодшій братъ бувъ ще передъ нимъ таки направду збожеволѣвъ, показалась таки потреба вôдсудити єго вôдъ престола и покликати на єго мѣсце реґента, кн. Люитпольда баварского. Короля вôддано пôдъ доглядъ лѣкарскій. Але вôнъ не довго позôстававъ пôдъ тымъ доглядомъ; разъ на проходѣ въ парку утѣкъ вôдъ лѣкаря, кинувъ ся въ озеро и утопивъ ся. То дѣяло ся въ 1886 р. Лишивъ ся по нѣмъ ще єго братъ Отто, котрый жиє ще й доси десь на якôмсь замку въ Баваріи, але єго житє єсть ще лишь таке, що вôнъ вôдъ часу до часу чує потребу ѣсти; впрочôмъ не знає нѣчого о цѣлôмъ свѣтѣ, вôнъ не жиє а мучить ся. Въ єго имени, яко законного наслѣдника панує до нинѣ кн. Люитпольдъ, чоловѣкъ вправдѣ мудрый и енерґічный але вже старый, не диво отже, що Баварцѣ въ виду такого стану рѣчей задумали дотеперѣшному реґентови, котрый фактично репрезентує власть королѣвску, надати єму ту власть формально и оголосити єго законнымъ королемъ Баваріѣ. Ото зъ добре поинформованыхъ кругôвъ политичныхъ въ Монаховѣ доносять, що ся важна справа має бути вже незадовго залагоджена. Заразъ скоро лишь збере ся баварскій парляментъ, має бути предложена єму змѣна конституціѣ баварскои въ тôмъ напрямѣ, щобы забезпечувала наслѣдство престола, а наслѣдкомъ тои змѣны має бути проголошене теперѣшного реґента кн. Люитпольда королемъ баварскимъ.

Вѣсть ся, кажуть, выкликала у всѣхъ кругахъ баварскои суспôльности велику радôсть, а декотрî часописи витають вже теперь кн. Люитпольда яко короля баварского. Тѣсна звязь, яка лучить кн. Люитпольда зъ пануючимъ Домомъ австрійскимъ и щира дружба зъ цѣсаремъ нѣмецкимъ, кажуть припускати, що пôднесена въ Баваріи гадка стане ся незадовго и дѣломъ.

Курка а перець

або коломыйскій ученый а етимольоґія.

IV.

Єсть то характеристикою людей малои интеліґенціѣ и недоукôвъ, а при тôмъ людей злои волѣ, що они удаючи великихъ ученыхъ и покрываючи свои недостатки надають собѣ самî поваги великихъ ученыхъ тымъ способомъ, що не богато роздумуючи кидають ся вôдъ разу хочь бы не знати на якихъ людей ученыхъ и людей працѣ та вôдмавляють имъ всѣлякого знаня. Такихъ людей богато. Имъ здає ся, що коли они скôнчили пару клясъ ґімназіяльныхъ, а хочь бы й цѣлу ґімназію, а навѣть и университетъ, то вже все знають и мають право о всѣмъ судити, всѣхъ безчестити и зневажати. Правдива интеліґенція и правдиве знанє та право выданя свого суду не залежить вôдъ того, що хтось скôнчивъ тôлько а тôлько клясъ ґімназіяльныхъ або тôлько а тôлько курсôвъ университетскихъ. Попри то можна все таки бути чоловѣкомъ малои интеліґенціѣ и низкого способу мысленя та мало що знати. Се повиненъ бувъ знати и коломыйскій ученый, коли взявъ ся критикувати професора университету дра Смаль-Стоцкого. Мы не хочемо тутъ брати дра Стоцкого въ оборону; вôнъ того не потребує, але намъ ходить о то, щобы показати характеръ коломыйского „ученого“, єго знанє науки и єго совѣстнôсть.

Коломыйскій „ученый“ каже, що дръ Стоцкій „для приподобаня ся насилуючи історію языка и правописи рускои, каже, що уживана теперь етимольоґія (вôнъ мавъ очевидно на думцѣ правопись, котра у него все одно,

3)

При самôмъ жерелѣ.

Новеля Генриха Сѣнкевича.

(Дальше).

Поблагословивши насъ, родичѣ выйшли и нарочно оставили насъ самыхъ, щобы мы могли высказати собѣ все, що до себе чули. Але спершу я, замѣсть розмавляти, дививъ ся лише на неѣ зъ одушевленємъ, а єѣ лице мѣнило ся вôдъ мого погляду. Румянцѣ вкрыли єѣ обличє, кутики устъ дрожали вôдъ усмѣху, дуже несмѣлого и соромливого, очи мала наче имлою вкрытî, головку мовь всунену въ плечѣ — часомъ спускала повѣки и здавало ся, ждала на мои слова.

Вкôнци сѣли мы собѣ пôдъ вôкномъ, тримаючись за руки. Доси була она для мене чимсь наче безтѣлеснымъ, незловимымъ, радше любымъ духомъ, радше дорогимъ именемъ, радше подивлюваною красою, якъ особою; а теперь, коли єѣ рука доторкала ся моєѣ, коли на мене било тепло єѣ лиця, я не мôгъ оперти ся нѣбы якому здивованю, що она така справдѣшна. Нѣбы то знає ся, але того не вôдчуває ся, коли не сидить ся коло коханои дѣвчины. Теперь дививъ ся я зъ такимъ подивомъ на єѣ лице, уста, очи, на єѣ ясне волосє и ще яснѣйшî вѣѣ, якъ бы єѣ николи доси не бачивъ. И я упививъ ся нею. Нѣколи и нѣяке жѣноче лице не вôдповѣдало такъ усѣмъ моимъ мрѣямъ про жѣночу красу, и нѣяка женщина не очаровувала такъ мене, щобъ я не мôгъ оперти ся. А коли я подумавъ, що тî всѣ скарбы будуть мои, що вже належать до мене и суть моимъ найвысшимъ добромъ — цѣлый свѣтъ крутивъ ся зô мною.

Вкôнци обôзвавъ ся я. Ставъ я оповѣдати єй мовъ у горячцѣ, якъ я єѣ покохавъ, майже вôдъ самои першои хвилѣ, тому пôвтора року у Величцѣ, де я стрѣтивъ єѣ припадкомъ въ численнôмъ а чужôмъ для мене товариствѣ — и де зробило ся єй слабо на днѣ копальнѣ, а я побѣгъ по воду до маленького озера. На другій день бувъ я зъ візитою у єѣ родичѣвъ и коли я вôдъ нихъ вертавъ, то бувъ уже зовсѣмъ залюбленый. Я здогадую ся, що все те она дуже добре знала, але слухала зъ великою приємностію, усмѣхала ся, червонѣла ся, а часомъ навѣть по тихеньку ставила менѣ рôжнî пытаня. Я говоривъ ще довго и вкôнци навѣть не такъ по дурному, якъ я сподѣвавъ ся, — якъ то потôмъ була она менѣ одинокою цѣлею, одинокимъ покрѣпленємъ, якъ глубоко и страшно нещасный чоловѣкъ бувъ я ще вчера, коли сказавъ собѣ, що все пропало, и коли стративъ вѣру навѣть въ неѣ.

— И я була такъ само нещаслива — вôдповѣла менѣ. — И правда, що въ першôй хвили не вмѣла я нѣ одного слова вымовити, але потôмъ старала ся все направити.

Хвилину мовчали мы обоє. У менѣ знову вела ся борба помѣжь несмѣлостію а охотою поцѣлувати єѣ ноги; вкôнци въ способъ страшно незугарный и вôдповѣдный для послѣдного идіота, спытавъ я єѣ, чи мене такожь любить хочь троха.

Она якійсь часъ силувала ся вôдповѣсти, але не могла, встала и вôдôйшла.

Вернувши по хвили зъ альбумомъ въ руцѣ, сѣла знову біля мене и показала менѣ рисунокъ, що представлявъ мôй власный портретъ.

— То я рисувала зъ памяти — сказала.

— Вы?...

— Але тамъ ще щось єсть — казала дальше и поклала пальчикъ на картку.

Ажь теперь замѣтивъ я, що на боцѣ, на самôмъ берѣжку, находять ся дрôбнесенько написанî буквы: J. v. a.

— То читає ся по французски — шепнула.

— По французски?

И въ своѣй бездоннôй наивности я не мôгъ ще здогадати ся, що то значить, ажь она сама зачала:

— Je vous...*)

Наразъ сховавши лице въ долонѣ, похилила ся такъ низько, що я побачивъ єѣ коротшî волоски, зафризованî на шиѣ и саму шию. Теперь ажь здогадавъ ся я и зъ бючимъ серцемъ почавъ повтаряти:

— Теперь уже можна, можна!

Она встала, усмѣхнена и врадувана.

— И треба — додала моргаючи очима, и наче приказувала се менѣ на будучнôсть.

---

*) Значить: Я васъ.... (люблю).

що етімольоґія) руска єсть московскою recte російскою. Той вельми ученый мужь (себъ то дръ Стоцкій) не має навѣть тои елементарнои науки, котра каже, що азбука етімольоґічна (у коломыйского „ученого навѣть вже й азбука єсть етімольоґічна!), уживана доси галицкими Русинами въ письмѣ єсть ихъ власна и що була вже тогды, коли нѣхто о Москвѣ recte Россіи навѣть и не думавъ, бо єѣ тогды ще не було, а утворила ся ажь пôзнѣйше и приняла вôдъ Русинôвъ ихъ азбуку“.

Ну, коломыйскій „ученый“ може бути певный, що дръ Стоцкій то знає; добре ще що й коломыйскій „ученый“ то знає та спасибô' єму за то, що вôнъ бодай ще то право Русинамъ признає. Мы коломыйскому „ученому“ скажемо ще щось бôльше: дръ Смаль-Стоцкій учить навѣть такъ: „Петрови Великому понадобилось въ 1708 р. приказати, щобъ для свѣтскои россійскои літературы взяти азбуку, уживану тодѣ у Русинôвъ и Бѣлорусôвъ; вôдси взяла ся такъ звана гражданка“. А видите коломыйскій ученый! А мимо того богато такихъ ученыхъ, якъ вы, думає у насъ, що то Русины взали гражданку вôдъ Россіянъ recte Москалѣвъ.

„Та обставина — каже дальше коломыйскій „ученый“ — що Москалѣ recte Россіяне (коломыйскій „ученый“ пишучи по польски, уживає завсѣгды слова: „Москаль“, „московскій“ и т. д., якъ то часто пишуть и Поляки, але боить ся, щобы не прогрѣшивъ ся и додає заразъ слова: „recte Россіянинъ“, „recte россійскій“ и т. д.) пишуть тыми самыми буквами, не може чей становити пôдставы до залишеня тои правописи уживанои галицкими Русинами...“ На то скажемо єму: зовсѣмъ справедливо, що не може становити, а навѣть и не становить; такими самыми буквами пишуть и Сербы и Болгаре, а Русины не змѣняють своєѣ правописи задля буквъ, котрыми пишуть Россіяне, Сербы и Болгаре, лишь задля того, щобы лѣпша правопись вôддавала лѣпше звуки рускои мовы.

То лишь таки „учени“, якъ коломыйскій, та москвофільски аґітаторы говорять, що Русины змѣняють правопись задля буквъ уживаныхъ въ Россіи, а коли они такъ говорять, то мають зовсѣмъ рацію, бо доси туманили они мало образованыхъ людей тымъ, що показували имъ россійске письмо и казали, що оно таке саме, якъ наше, руске. Хто того не знавъ, що декотри таки сами буквы якъ и наши, н. пр. е, и, о, ѣ выговорюють ся по россійски зовсѣмъ инакше якъ по нашому, бо: є, і, а, є — той имъ повѣривъ; теперь же не будуть они могли туманити людей и тому таке говорять. Русины коли змѣняють правопись, то не роблять того анѣ черезъ Полякôвъ, анѣ черезъ Россіянъ або якихъ тамъ иншихъ народôвъ на свѣтѣ, лишь роблять то для себе, для своєѣ мовы; имъ байдуже, чи комусь нова правопись подобаєсь або й нѣ, кобы лишь для Русинôвъ була добра и догôдна.

Коломыйского „ученого“ чогось дуже коле та Украина. Ой, та Украина! Она не одному не дає чогось спокою; єѣ чогось такъ боять ся, якъ нечистый свяченои воды. А то ось чому. Звѣстно, що въ Россіи, головно же въ сторонахъ званыхъ Украиною, жиє далеко бôльше Русинôвъ якъ въ Австріи и ти Русины нинѣ будять ся тамъ и чимъ разъ бôльше домагають ся своихъ правъ. Чимъ бôльше розвивають ся Русины въ Австріи, тымъ бôльше вплывае то и на Русинôвъ на Украинѣ, тымъ бôльше и они розбуджують ся и приходять до національнои свѣдомости. Се Россіи не на руку, бо она хотѣла бы всѣхъ Русинôвъ упхати пôдъ оденъ московскій мундуръ. Постарано ся отже о то, щобы о скôлько можна убивати и весь національный рухъ народу руского въ Австріи. А що того въ чужôй державѣ годѣ робити явно, то робить ся то тихцемъ при помочи всѣлякихъ аґітаторôвъ, званыхъ у насъ загально москвофілями. Ти люде старають ся отже всѣлякими способами не допускати до того, щобы межи галицкими а украиньскими Русинами выробляла ся якась спôльна звязь, щобы вытворювалась спôльна письменна мова, спôльна руска література и наука, взагалѣ все то, що надає прикмету народу культурного.

Ихъ задачею єсть вести дѣло такъ, щобы не лишь прôрвати всяку народну звязь межи галицкими и украиньскими Русинами, але ще и старати ся о то, щобы навѣть галицки Русины перестали думати о самостôйности національной, щобы не добивались навѣть въ Австріи своихъ правъ, де имъ то прецѣ вôльно, лишь щобы або зовсѣмъ перестали жити своимъ окремымъ житємъ народнымъ або казали, що они не Русины але Россіяне recte Москалѣ. Длятого то ти люде ширять вѣчно и пôддержують ненависть межи Поляками и Русинами и пôдъюджують одныхъ противъ другимъ, разъ на то, щобы въ Полякахъ выробити переконане, що Русины ихъ непримиримі вороги, а вôдтакъ на то, щобы Русинамъ показувати, що Поляки такъ на нихъ напосѣлись, що имъ не позôстає нѣчого, лишь покинути гадку самостôйного розвою народного и признати ся, що они не Русины а Россіяне recte Москалѣ. Они то отже ширять въ тôй самôй цѣли вѣсть, що нову правопись выдумали Поляки и накидають єѣ Русинамъ. Ту саму гадку пôдхопивъ и коломыйскій „ученый“ та ширить єѣ въ статьи: „Nie czyń drugiemu co to nie miło!“ Та сама гадка заставила также того „ученого“ высказати въ згаданôй статьи свои погляды и про украиньскихъ писателѣвъ та про украиньску мову и длятого вôнъ вôдъ разу рубає: „нема раціѣ заводити въ Галичинѣ Украину и украиньску правопись фонетичну“ — а якъ вôнъ то арґументує, розкажемо пôзнѣйше.

Переглядъ політичный.

Зъ Вѣдня доносять, що прибувшій тамъ угорскій міністеръ Векерле конферувавъ зъ міністромъ дромъ Штайнбахомъ въ справѣ нотъ салінарныхъ, котрыхъ близько 70 міліонôвъ єсть теперь въ посѣданю австро-угорского банку. Оба правительства мають ужити своихъ запасôвъ въ банкахъ на закупно нотъ салінарныхъ до высоты 100 міліонôвъ, щобы вôдтакъ при помочи сеи операціѣ выкупити 100 міліонôвъ нотъ державныхъ.

Въ Семигородѣ выбухли зъ причины холеры розрухи межи румуньскою людностію, середъ котрои розôйшлась чутка, що лѣкарѣ троять людей.

Рухъ анархістичный проявивъ ся теперь майже въ цѣлôй Италіи. Въ Римѣ и другихъ бôльшихъ мѣстахъ побоюють ся великихъ розрухôвъ и длятого скрѣплено значно войскови залоги.

Характеристичною ознакою для теперѣшного становища кн. Фердинанда болгарского уважають въ Софіи сей фактъ, що князь будучи на похоронѣ кн. Ернеста въ Кобурзѣ, выступивъ тамъ при столѣ цѣсарскôмъ въ болгарскôмъ мундурѣ. Фактъ сей уважають мовчаливымъ признанемъ князя зô стороны Нѣмеччины.

Новинки.

Львôвъ дня 31 серпня.

— Громадѣ мѣста Сянока удѣлявъ Є. Вел. Цѣсарь 100 зр. на направу церкви.

Въ тôй хвили закликали насъ на снѣдане. Я мôгъ бы бувъ при нѣмъ позъѣдати ножѣ и вилки, не знаючи про се нѣчого.

*

Чоловѣкъ не освоює ся зъ нѣчимъ такъ легко, якъ зô щастємъ. Те все, що стало ся, було попросту рядомъ чудесъ, а въ два днѣ пôзнѣйше здавало ся менѣ зовсѣмъ звычайною рѣчею, що Толя моя суджена, менѣ здавало ся, що такъ повинно бути и що менѣ то належить ся — саме длятого, що нѣхто не любивъ єѣ такъ, якъ я.

*

Вкôнци рознесло ся по мѣстѣ, що я судженый — и менѣ стали товаришѣ складати бажаня. Мы ѣздили зъ Толею и єѣ родичами за мѣсто, причôмъ богато осôбъ бачило насъ разомъ. Ту прогульку тямлю ще дуже добре. Толя у пальтотику „loutre“ и въ такôмъ самôмъ капелюсѣ, выглядала мовь мрѣя, бо єѣ прозора цера здавала ся ще нѣжнѣйшою при темно-бронзовôй красцѣ футерка. Всѣ оглядали ся за нами и подивляли єѣ, що декотри мои знакоми ставали мовь вкопани.

За рогачками, минувши рядъ щоразъ низшихъ домôвъ, выѣхали мы вкôнци на отвертый свѣтъ. На поляхъ межи загонами свѣтила ся вода, въ котрôй довгими пасмами блестѣло свѣтло. Луги були зовсѣмъ залити, гаѣ безъ листя, а таки чути вже було весну. Вкôнци прийшла хвиля сумерку, въ котрôй въ цѣлôмъ свѣтѣ великій спокôй. Такій спокôй огорнувъ тодѣ и мене. По потрясаючихъ враженяхъ попередныхъ днѣвъ, я чувъ наче велике и солодке утихомирене. Передъ собою мавъ любе личко Толѣ, рожеве вôдъ вѣтру, але также задумане и втихомирене у тôй вечѣрнôй тишинѣ.

Мы мовчали обоє и лише дивили ся на себе та усмѣхали ся вôдъ часу до часу. Першій разъ въ житю зрозумѣвъ я, що то щастє нѣчимъ незанепокоєне. Будучи дуже молодымъ и проживши мало, не мавъ я розумѣє ся тяжкихъ грѣхôвъ на совѣсти, але якъ кождый чоловѣкъ, носивъ свôй тягаръ провинъ, похибохъ и примхъ. Отже въ тôй хвили упавъ менѣ сей тягаръ зъ плѣчь. Я не чувъ у собѣ нѣякои горечи, нѣ найменшои знеохоты до людей; готовъ бувъ кождому простити, кождому помочи, словомъ: я чувъ ся зовсѣмъ вôдродженымъ, наче любовь, забравши менѣ всю душу, вставила натомѣсть у мене якогось ангела.

И було такъ длятого, що менѣ дозволили любити и давали се дороге сотворѣнє, котре теперь сидѣло напротивъ мене. Що бôльше, зъ тои самои причины, въ тôмъ повозѣ було четверо людей не лише зовсѣмъ щасливыхъ, але й лучшихъ, якъ були перше. Всѣ дрôбнички сего свѣта, лихи амбіціѣ, лихи взгляды, все те, що понижає и мерзить житє, що робить єго плыткимъ и облуднымъ, скинули мы зъ себе разомъ зъ попередною горечію и журбою. Що лишь родичѣ Толѣ отворили дôмъ сему благословенному гостеви, а вже сейчасъ зачали мы жити ширше и высше, якъ перше.

Отже менѣ въ головѣ не могло помѣстити ся, длячого люде такъ часто вôдкидають се одиноке, найбôльше добро житя.

А ще частѣйше марнують єго. Я говоривъ собѣ въ души такъ: Знаю я ти щоденни правды, ходячи помѣжь людьми якъ фальшиви грошѣ, що любовь старѣє ся, вяне, переходить, минає, и що потôмъ лише призвычаєне вяже мужа и жѣнку. Отже я докажу, що се право вôдносить ся лише до людей дурныхъ або пôдлыхъ. Суть душѣ выбрани, котри вмѣють не держати ся сего права: самъ такихъ стрѣчавъ я, отже й я хочу и буду до нихъ належати. Єсли та поломѣнь робить мене нинѣ такимъ щасливымъ, то чейже першимъ моимъ обовязкомъ, справою найпростѣйшого самолюбства єсть, щобы не загасла, анѣ навѣть на будуче не поменчала. Отже зъ тою будуччиною закладаю ся! она має часъ, я маю свою велику любовь и добру волю. Жити въ Толею и перестати єѣ любити! — побачимо.

Наразъ напала мене непоборима охота, зачати се житє якъ найскорше. Я знавъ, що звычаѣ свѣта противлять ся тому, щобы суджени вѣнчали ся скоро, лише ажь по богато тыжняхъ и мѣсяцяхъ, але я пригадавъ собѣ, що маю дѣло зъ незвычайными людьми. Впрочôмъ я бувъ пересвѣдченый, що Толя менѣ въ тôмъ поможе и я постановивъ втягнути єѣ до сеѣ справы.

Отже коли мы вернули до дому и насъ оставили самыхъ, я высповѣдавъ ся ѣй зô своихъ думокъ. Слухала зъ великою радостію. Я замѣтивъ, що не лише самъ проєктъ, але

— **Перенесеня.** Дирекція почтъ перенесла офіціяла Едмунда Рапфа зъ Горлиць до Збаража и поручила ему зарядъ тамошного уряду почтового и телеґрафічного.

— **Вôдзначене.** Зъ нагоды переходу въ сталый станъ спочинку одержавъ радникъ высшого суду краевого Иванъ Фальковскій у Львовѣ титулъ и характеръ радника Двору.

— **Про подорожь Є. В. Цѣсаря на маневры до Галичины** подаемо ще такй подробицѣ: Монархъ прибуде до Ярослава дня 3 вересня о $7^1/_2$ годинѣ въ рана. Зъ зелѣзничого дворця удасть ся просто до своеѣ резіденціѣ. О годинѣ $8^1/_2$ выслухае богослуженя въ ґарнізоновôмъ костелѣ, о годинѣ 10-ôй буде приймати достойниковъ, духовеньство, начальниковъ властей и мѣсцевый корпусъ офіцирскій. О годинѣ 6-ôй вечеромъ вôдбуде ся обѣдъ. — Въ понедѣлокъ дня 4 и вô второкъ дня 5 вересня будуть вôдбуватись маневры X и XI корпусôвъ. — Вô второкъ по закôнченю маневрôвъ поѣде Цѣсарь до Краковця, де о годинѣ 6 ôй вечеромъ вôдбуде ся обѣдъ у Архикнязя Альбрехта. — Въ середу дня 6 вересня и въ четверъ 7 вересня маневры X и XI корпусôвъ. Въ обохъ дняхъ вôдбудуть ся обѣды у Архикнязя Альбрехта. — Въ пятницю дня 8 вереня по богослуженю въ замковôй каплици удасть ся Є. В. Цѣсарь о годинѣ $7^1/_2$ въ рана повозомъ до Радимна. О годинѣ 9-ôй передъ полуднемъ выѣде Монархъ двôрскимъ поѣздомъ въ Радимна до Перемышля, куды прибуде о годинѣ 9-ôй мін. 27. Зъ Перемышля вôдъѣде до Стрыя, де поѣздъ двôрскій стане о годинѣ 1 ôй мін. 15 зъ полудня.

— **Міністеръ просвѣты** зарядивъ провізоричне отворене пятои клясы при патôй (польскôй) ґімназіи у Львовѣ зъ початкомъ року шкôльного 1893/4.

— **Передвступну концесію** на приготовляючй роботы до будовы льокальнои зелѣзницѣ зъ Крушельницѣ до Турки надало Міністерство торговлѣ кн. Ад. Любомирскому. Ся зелѣзниця буде мати бôчный шляхъ зъ Крушельницѣ на Схôдницю до Борислава.

— **Австрійске горожаньство** надавъ п. Намѣстникъ бувшому епископови зъ Вильна Королеви Гриневецкому, а п. Міністеръ просвѣты надавъ ему опорожнену лат. презенту въ Туховѣ.

— **На будову руского народного театру у Львовѣ** прислали: 1) О. А. Матюкъ зъ Ляшокъ 3·50 зр., а то вôдъ себе 2 зр. а вôдъ оо.: Фил. Подолиньского, Мих. Мрозовского и Ом. Гриневецкого по 50 кр.; 2) п. Лука Гарматѣй, зъ Теребовлѣ 4·80 зр. вôбраныхъ на окружнôй конференціи въ Теребовли вôдъ учителѣвъ дня 23 серпня, и 1 зр. вôдъ резервовыхъ вояковъ при вправахъ въ Тернополи.

— **До бурсы Ставропигійского Института** принято на засѣданю управляючого совѣта того института дня 28 серпня 25 питомцѣвъ, зъ котрыхъ 20 буде ходити до ґімназіи, а 5 буде учити ся дяковства. Зъ тыхъ 5 мае двохъ учити ся ще ремесла, яке собѣ самй выберуть. Мѣжъ принятыми есть 6 новыхъ а 19 давныхъ питомцѣвъ.

— **Перевôзъ войска** шляхами зелѣзниць державныхъ на маневры въ Галичинѣ вже розпочавъ ся и до Ярослава приходять призначенй вôддѣлы вояковъ всякого оружія. Поворотъ войска наступить 8 вересня. Команда маневрôвъ повѣдомить дирекцію зелѣзничу ажь въ послѣднôй хвили, въ котрои стаціѣ наступить вôдъѣздъ. Зъ дотычнои стаціѣ мае бути перевезеныхъ около 40.000 людей: пѣхоты, кôнноты и артилеріѣ. Отже йде о те, щобы выпробовати, якъ скоро зможе зелѣзниця забрати таку масу войска зъ малои стаціѣ и чи взагалѣ зелѣзниця потрафить майже въ однôй хвили перевести стôлько людей.

— **Холєра.** Дня 29 с. м. занедужали въ Делятинѣ 3 особы, въ Добротовѣ, Татаровѣ, Зарѣчу, Ямнѣ и Надвôрнѣ по 1, въ Краснôй 5 осôбъ; въ Черзятинѣ 1; въ Коломыи 4; Воскресинцяхъ и Шепарôвцяхъ по 1; у Выгодѣ въ повѣтѣ бжескôмъ—1. Выздоровѣли: въ Тулуковѣ 2; отже теперь въ повѣтѣ святиньскôмъ нема жадного хорого на холеру. — Померли: въ Выгодѣ 2 особы, Княгининѣ 2, Делятинѣ, Ланчинѣ, Краснôй, Надвôрнѣ по 1, въ Добротовѣ 2, Черзятинѣ 1, Коломыи 2, Шепарôвцяхъ 1. Стверджено, що померши: въ Станіславовѣ робôтникъ зъ Микуличина, Микетинцяхъ, Кобакахъ и Ланчинѣ, були хорй на холеру. Крôмъ того були пôдозрѣнй выпадки смерти въ Пôдлужу пов. станіславôвского, Оришкôвцяхъ пов. гусятиньского и у Вислоку п. Сяноцкого. У Вислоку вмеръ чоловѣкъ, що приѣхавъ зъ Угорщины. — Въ повѣтѣ черновецкôмъ вмеръ чоловѣкъ также на холеру.

— **Для дамъ** зъ довгими хвостами у суконь оголосивъ купелевый лѣкарь въ Муґендорфѣ таке розпорядженє: Панѣ обовязанй идучи улицею, на котрôй лежить пылъ, пôдносити сукнѣ до горы. Натомѣсть дозволюєсь волочи хвôстъ за собою по улицяхъ нечистыхъ, щобы причинити ся до ладу мѣсцевости.

— **Пятьдесять жертвъ.** Телеґрамы донесли вже, що близько островôвъ филипиньскихъ затонувъ испаньскій корабель „Донъ Жуанъ", причôмъ 50 осôбъ згинуло. Сю нещасну пригоду описують такъ: Лѣкарь корабельный гравъ зъ однымъ офіциромъ въ шахи у своѣй каютѣ, коли наразъ почули крики и стоны на помостѣ. Отже выбѣгли оба на помôстъ и побачили, якъ зъ корабля добувавъ ся дымъ и огонь, а Хинцѣ, що ѣхали кораблемъ, стиснули ся въ одну купу. Огонь выбухъ коло год. 8 вечеромъ; горѣли товары шовковй и пожива въ маґазинахъ. Капітанъ казавъ плысти якъ найскôрше, бо мавъ надѣю, що закимъ огонь обôйме цѣлый корабель, зможе доплысти до берега. Але вже за чверть годины показало ся, що годѣ. Отже, щобы не було выбуху, розôбрано кôтлы и по короткôй нарадѣ зъ офіцирами рѣшено ратувати людей. Все, що могло вдержати ся на водѣ, выкинено въ море, вôдтакъ спущено чотири лоди корабельнй. Тымчасомъ огонь обнявъ уже цѣлый помôстъ. Моряки скакали въ море, а подорожнй, переважно Хинцѣ, впадали въ воду, сѣдаючи на лоди. Въ такій спосôбъ згинуло 50 людей. Капітанъ вступивъ послѣдный въ лодь, котра ледви посувала ся по водѣ, така була повна людей. Одна лодь таки затонула. Страшно було дивити ся, якъ у вечѣрнôмъ сумрацѣ горѣвъ корабель мовъ скипка, а нещаснй люде однй плыли неживй по водѣ, другй чѣпали ся дощокъ, бальковъ и т. п. Тй люде, що выратували ся, блукали 16 годинъ по мори, поки вкôнци приѣхали до берега. Двайцять девять выратуваныхъ осôбъ було такъ попареныхъ, що ихъ мусѣли дати купцямъ анґлійскимъ въ Памаґ-паканъ до лѣченя дома.

— **Електрично-медичне пяніно.** Въ Штутґартѣ выставлено пяніно, котре є сполучене зъ електрикою и при довшôй грѣ спиняє умученє и нервовôсть тымъ, що черезъ тѣло грача переходить постôйна лагôдна струя. Инструментъ одержавъ патентъ. Цѣкава рѣчь, що тй, що попадали въ нервову задля того инструменту, будуть теперь нимъ лѣчитись на нервы. Справдѣ свѣтъ перевертаєсь горѣ ногами.

— **Чи прилично ножемъ ѣсти?** Отсе важне пытане рѣшивъ судъ въ Новôмъ Йорку. А справа така була. Танечницю Шарльоту Паже обжалувавъ одинъ ресттавраторъ о те, що она замѣсть вилками ѣла ножемъ, на превелике диво прочихъ гостей. Коли ресттавраторъ звернувъ еѣ увагу на невластиве поведенє, танечниця вôдповѣла, що она робить те, що ѣй до вподобы, а въ доказъ своихъ слôвъ поклала ноги на столѣ и стала выдовбувати зубы вилками. Очевидно, се выкликало помѣжь гостями ще бôльше зворушенє. Отже ресттавраторъ пôзвавъ еѣ до суду. Судья, чоловѣкъ розумный, взявъ ся розбирати жалобу и рѣшивъ: Въ вôльнôй Америцѣ свобôдно кождому ѣсти не лише ножемъ, але и копысткою, если тôлько кому захоче ся. Такожь ноги може танечниця класти на стôлъ або де-небудь, бо ноги танечницѣ не суть неприличнй. Натомѣсть выдовбуванє зубôвъ вилками, особливо у дамы, становить карыдостойный чинъ, — и за се судя наложивъ на неѣ кару 10 долярôвъ.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Сапъ-Себастіяно 31 серпня. Вчера вечеромъ були тутъ знову демонстраціи; жандармерія робила порядокъ и поранила кôлькохъ людей.

Німъ 31 серпня. За бійку въ Еґе-Мортъ засуджено тутъ 6 осôбъ на арештъ вôдъ одного до шѣсть мѣсяцѣвъ.

Лондонъ 31 серпня. Въ палатѣ послôвъ промавлявъ вчера Ґлестонъ цѣлу годину и предкладавъ ухваленє закона о автономіи ирляндскôй въ третôмъ читаню. Куртней поставивъ внесене, щобы сю справу вôдложено на пôзнѣйше.

Букарештъ 31 серпня. Въ сторонахъ навѣщеныхъ холерою було знов 19 выпадкôвъ занедужаня а 13 выпадкôвъ смерти.

Неаполь 31 серпня. Тутъ и въ Кассинѣ було по три выпадки смерти на холеру.

Будапештъ 31 серпня. Въ наслѣдокъ того, що въ старôй Будѣ въ кольоніи коло цегольнѣ занедужало двоє дѣтей на холеру, замкнено всѣ середнй школы. Бурмістръ зробивъ міністерству представленє, щобы замкнено и университетъ.

Ишль 31 серпня. Приѣхавъ тутъ кн Фердинандъ болгарскій вертаючи зъ похорону кн. Ернеста въ Ґотѣ.

Берлинъ 31 серпня. Въ шпитали въ Фрідріхсгаймъ сконстатовано два выпадки смерти на холеру.

навѣть нарада надъ нимъ, що мала чаръ заговору помѣжь залюблеными, одушевляла еѣ незвычайно. Часами мала таку мінку, якъ дитина, котрôй обѣцюють, що небавомъ буде якась незвычайна забава — и не могла вдержати ся, щобъ не затанцювати по комнатѣ. Однакъ того вечера не згадували мы про се, натомѣсть при гербатѣ оповѣвъ я свои надѣѣ на будуче и дороги, що менѣ стелять ся. Родичѣ слухали мене такъ, якъ бы тй надѣѣ вже сповнили ся. Колибъ я мôгъ подумати, що тй люде невиннй мовь голубы роблять щось для „політики", мусѣвъ бы признати, що то найлѣпша політика, бо я, бачучи ихъ вѣру и довѣре, сказавъ собѣ: не зведу васъ, хочь бы мавъ головою наложити.

Выйшовъ я пôзно. Толя выбѣгла за мною и ще въ переднôй комнатѣ повторила пôвголосомъ:

— Добре, добре! По що зволѣкати? не люблю того! добре! добранôчь! Бою ся лише мамы, бо мама буде журити ся выправою.

Дѣйстно я не дуже розумѣвъ, длячого роблять выправу, скоро панны и яко панны мусять чейже мати якйсь засôбъ одежѣ; але своею дорогою, всѣ такй слова, котрй наче потверджали, що се не сонъ, що я справдѣ женю ся зъ Толею, робили мене дуже а дуже щасливымъ. Вертаючи до дому, повтарявъ н мимоволѣ: выправа! выправа! — менѣ здае ся, що зъ еѣ причины не выйдуть нѣякй поважнй перешкоды. Однакъ я видѣвъ очима душѣ множество суконокъ ясныхъ, сорокатыхъ, темныхъ и любивъ кожду по черзѣ. Тодѣ прийшло менѣ на думку, що и менѣ годить ся урядити дôмъ па принятє Толѣ. Въ тôй думцѣ находивъ я нову роскôшь. Не ставало менѣ троха грошей, але я постановивъ мимо того урядити все якъ найскорше. Въ ночи не мôгъ я спати, бо мавъ повну голову сукенокъ, шафъ, столиковъ, крѣселъ и т. д. Давнѣйше не спавъ я зъ журбы, потôмъ зô щастя.

*

На другій день бувъ я у столяря. Сейчасъ зрозумѣвъ, о що менѣ йде. Показувавъ менѣ прережнй меблѣ, на видъ котрыхъ побачивъ я лучше мое будуче житє зъ Толею. Хочь я те все знавъ, а таки серце почало менѣ сильнѣйше бити. Столярь радивъ стѣны помалювати, бо паперовй обитя мусѣли бы довго сохнути. Привѣтный сей чоловѣкъ обѣцявъ менѣ за вôдповѣдну нагороду самъ тымъ заняти ся.

Вôдъ него пôшовъ я до двохъ товаришѣвъ, зъ котрыми живъ якъ найщирѣйше, просити ихъ на дружбôвъ. Зъ родины не мавъ я живои душѣ. Ихъ бажаня и обôймы помѣшали ся въ головѣ моѣй зъ иншими враженями и сотворили правдивый хаосъ.

*

(Конець буде).

С. Спітцеръ у Вѣдни

поручає

Товары камѣннѝ и шамотовѝ.

Плыты бѣлѝ и кольоровѝ. — Насады коминковѝ. Комплетнѝ уряджeня для стаєнъ и оборъ.

На жаданє высылаємо катальоґи

заступники для **Галичины** и **Буковины**

Гамель и Файґель

у ЛЬВОВѢ, улиця Коперніка число 21.

Бюро дневникôвъ и оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львовѣ

улиця Кароля Людвика число 9.

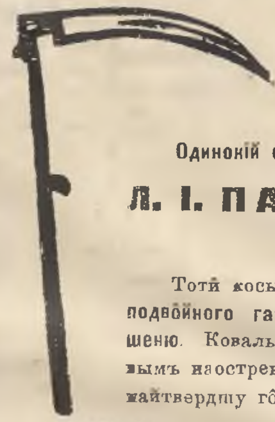
приймає

абонаментъ на всѣ дневники

по цѣнахъ оригінальныхъ.

Косы зъ маркою сѣчкарня

зъ англійской срѣбной стали

посылає громадамъ и поодинокимъ господарямъ въ довольной довготѣ **пôдъ ґваранціею** за кожду штуку. Єсли коса не буде такъ добре косити, якъ я обѣцюю, то черемѣнюю косу 5—6 разôвъ.

Одинокій складъ фабричный для Австро-Угорщины

Л. І. ПАТРАХЪ въ СТРЫЮ

въ Галичинѣ

Тоти косы суть свѣтовои славы задля своеи легкости подвôйного гарту, легкого замаху и вытрималости въ кошеню. Ковальце выдержує кôлька днѣвъ. За одноразовымъ наостренємъ можь косити 120 до 150 крокôвъ, навѣть найтвердшу гôрску траву.

Довг.:	62	65	70	75	80	85	90	95	100	105	110	115	120 цтм.
Цѣна:	1·00	1·05	1·10	1·20	1·30	1·40	1·50	1·60	1·70	1·80	1.90	2·00	2·20 зр. ав.

Марморовый камѣнь до остреня косы.

Довгота стм.	18	21	22	25	въ концы звычайнѝ брусики мармор.
Цѣна за штуку кр.	30	35	38	40	16 кр.

Посылка найблизшою почтою лише за готôвку або послѣплатою.

Осторога передъ фалшôвниками. Правдивѝ Патраха косы суть лише тоти, котрѝ маютъ марку охоронну сѣчкарня (докладну пôсля повысшого взôрця) якъ такожь выбиту фірму L. J. Patrach.

Вôдбирати можь лишь впростъ вôдъ **Л. І. Патраха въ Стрыю** (Галичина).

Вôдъ 10 кожда одинацята даромъ и одинъ камѣнь 1

Не треба вдавати ся за границю!

Бо знана але наново уряджена 94

Металічна и бронзôвнича робôтня

пôдъ фірмою

В. УСПЕНЬСКІЙ и В. СКНУРЕЛЬ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 15

приймає и выковує после найновѣйшихъ взôрцѣвъ всякѝ роботы металічнѝ въ золота, срѣбла, мѣди, мосяжи, цины и т. п., а то: параменты церковнѝ, якъ монстранціѣ, чашѣ, патины, хресты, берла братскѝ, лѣхтарѣ, пушки и рôжнѝ прикрасы; такожь сальоновѝ знаряды, якъ канделябры, жирандолѣ, грабки, цукернички, тацы, пôдставки, кубки и т. п.

Старѝ предметы вôднавляє т. є. позолочує, посрѣблює и ніклює та перерабляє.

Ручить за довголѣтну тревалôсть.

Цѣны о половину таншѝ, якъ за границею!

Просимо о численнѝ порученя; выконуємо ихъ на означеный часъ!

ВѢДЕНЬСКА ФАБРИКА АМАЛІѢ

поручає

найновѣйше патентоване начинє кухонне зъ внѣ ґальванічно нікльоване, у внутрѣ повлечене чистою и дуже тревалою емалією.

До набутя у Ивана Шумана у Львовѣ

площа Бернардиньска и у всѣхъ бôльшихъ торговляхъ зелѣза.

Поручає ся 9

торговлю винъ ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львовѣ.

Зъ друкарнѣ В. Ловиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.